

Управління освіти
Миколаївської міської ради
Миколаївська гімназія №41

О.М. Філатова

**КОНТРОЛЬНІ ТЕСТИ
З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА
ЛІТЕРАТУРИ
10 клас
(філологічний профіль)**

Миколаїв 2011

О.М. Філатова

Контрольні тести з української мови та літератури. 10 клас (*філологічний профіль*). – Миколаїв, Миколаївська гімназія № 41, 2011. – с. 61.

Навчальний посібник містить зразки контрольних тестів як підсумок роботи над вивченням теми. Вони мають комплексний характер, тобто перевіряють знання й уміння, здобуті й вироблені школярами в межах одного або кількох тематичних блоків згідно з чинною програмою з української мови та літератури.

- О.М. Філатова, 2011
- О.М. Філатова, комп'ютерне оформлення і дизайн, 2011
- Миколаївська гімназія № 41

Використання тестових технологій у процесі вивчення української мови та літератури

*Те, що я чую, я забуваю,
Те, що я бачу, я пам'ятаю,
Те, що я роблю, я розумію.*

Конфуцій
(китайський філософ-просвітител)

Під час контрольної роботи вчитель перевіряє відповідність підготовки школярів зафіксованій у програмах з української мови та літератури системі вимог до рівня якості освіти. Проведення контрольної роботи у формі тестування забезпечує отримання результатів, які характеризуються обґрунтованістю й об'єктивністю, а бали навчальних досягнень є точнішими та більш диференційованими, ніж ті, що одержані за допомогою традиційних форм контролю.

Контрольні роботи в 10 класі вимірюють ступінь засвоєння змісту всіх розділів та ключових тем навчальних програм. Сформованість в учнів навчальних компетенцій, перевіряє відповідність знань старшокласників нормативним документам з предмета (чинним програмам з української мови та літератури програмовим вимогам для вступу до вищого навчального закладу). Учні, які проходять зовнішнє оцінювання, виконуватимуть комплексний тест, що перевірятиме знання, уміння й навички з лінгвістичної та літературознавчої теорії, перевірку знання змісту літературних творів, уміння будувати власне висловлювання (писати твір-роздум).

Завдання для контрольних робіт склалися у двох формах: закритої та відкритої з розгорнутою відповіддю.

Закриті завдання (з вибором однієї або кількох правильних відповідей, на встановлення відповідності, завдання до мікротекстів) перевіряють повноту засвоєння лінгвістичної та літературної тем навчальних програм та рівень сформованості мовних та літературних компетенцій в учнів профільного класу.

Написання власного висловлювання – завершальний етап роботи на зовнішньому оцінюванні, що перевіряє, як учні засвоїли комунікативну лінію програми, сформованість їхньої мовної компетенції. Тому запропоновані контрольні роботи з української мови та літератури й містять завдання для написання творів такого типу. Будуючи власне висловлювання, учні мають виявити вміння дотримувати структури тексту цього типу мовлення, а також висловлювати власні думки на запропоновану тему, логічно викладати їх і доречно й правильно аргументувати, добирати приклади з літератури, інших видів мистецтва, історії тощо.

Слід запам'ятати, що першорядну роль в ефективному освоєнні учнями тестових технологій відіграє успішне оволодіння ними алгоритмів виконання тестових завдань різних тематичних типів, рівня складності та структури, неодмінне здійснення аналізу результатів тестування, з'ясування типових помилок, яких припускаються учні. Та визначення шляхів їх усунення. Тільки такий підхід до використання тестових технологій на уроках української мови та літератури сприятиме якісному освоєнню їх сучасною школою і сприятиме високою підготовкою до складання зовнішнього оцінювання.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

ПЕРЕВІРКИ ЗАНЬ

З УКРАЇНСЬКОЇ

МОВИ

Контрольна робота № 1

«Мова як суспільне явище. Українська мова в Україні. З історії розвитку української мови. Сучасна українська літературна мова як вища форма існування національної мови»

1. Вкажіть правильну генетично-хронологічну послідовність української лексики: **(1 б)**

А індоєвропейський лексичний фонд – праслов'янський лексичний фонд – давньоруський лексичний фонд – власне український лексичний фонд;

Б праслов'янський лексичний фонд – індоєвропейський лексичний фонд – давньоруський лексичний фонд – власне український лексичний фонд;

В давньоруський лексичний фонд – праслов'янський лексичний фонд – індоєвропейський лексичний фонд – власне український лексичний фонд;

Г давньоруський лексичний фонд – індоєвропейський лексичний фонд – праслов'янський лексичний фонд – власне український лексичний фонд.

2. Вкажіть міжмовні омоніми: **(1 б)**

А коса, замок;

Б мати, ніс;

В неділя, луна;

Г земля, голова.

3. Правильним визначенням поняття культура мовлення є: **(1 б)**

А наука, що вивчає стан і статус норм сучасної української літературної мови в конкретну історичну добу;

Б система вимог, регламентацій стосовно вживання мови в мовленнєвій діяльності;

В формування естетичної сприйнятливості до цінностей світової культури й осмислення серед них місця культури свого народу;

Г правила літературно опрацьованого мовлення, що є зразком писемної та усної форм спілкування.

4. За експресивним забарвленням визначте колоритно-стильовий різновид мовлення уривку **(1 б)**:

Народ мій є! Народ мій завжди буде!

Ніхто не перекреслить мій народ!

Пощезнуть всі перевертні й прибуди,

І орди завойовників-заброд! (В. Симоненко)

А фамільярний;

Б сатиричний;

В офіційний;

Г урочистий.

5. Характеристику якого виду письма подано: літери чітко виписувалися, ставилися перпендикулярно до рядка і мали форми, близькі до геометричних; проміжків між словами не було: **(1 б)**

А устав;

Б напівустав;

В скоропис;

Г гражданка.

6. Виберіть ряд, в якому слова записані в алфавітному порядку: **(1 б)**

А диня, дебют, джем, дидактика, дзвоник;

Б свято, слово, стипендія, сонце, сучасний;

В виїжджати, виїзний, вийти, візерунок, війна;

Г болото, бандурист, бюро, бджола, байка.

7. Виписати ряд конструкцій, в яких немає помилок: **(1 б)**

А відноситись до навчання; наголосити на слідуючому;

Б не являтися членом гуртка; підняти важливі питання;

В звільнилася вакансія; сама щедра людина;

Г розв'язати задачу за формулою; у звіті трапляються помилки.

8. Встановіть відповідність. **(2 б)**

Форми існування мови

Приклади

1. просторіччя

А Розміреним будівничим гуркотом повниться

2. професіоналізм

та степова корабельня, вирує там трудове

3. жаргон

життя, лунає скреготом, шумом молотів, сичан-

4. діалектизм

ням газових різаків, б'є сліпучими спалахами і зорепадом електрозварки...

Б В опівночі того вечора маржина говорить між собов так, ек люди, і розказует, ци газди її добре ци зле держут.

В Може, будеш редактором яким.

Г Вона чула багато оповідань про запорожців-характерників, про їх чари.

Д Як твої справи? – Кайфово!

9. Що означає слово «суржик»? Поясніть причини «мовного суржику». Запропонуйте шляхи очищення української мови від суржику. **(3 б)**

Контрольна робота № 2

«Фонетика української літературної мови як учення про її звукову систему. Українська орфоенія як учення про систему загальноприйнятих правил української літературної вимови»

I варіант

* Завдання 1-6 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких один правильний. Потрібно вибрати правильний варіант відповіді.

1. Розділ мовознавства, що вивчає звуковий склад мови: **(1 б)**
 - А орфографія;
 - Б орфоенія;
 - В фонетика;
 - Г фонологія.
2. Позначте рядок слів, в кожному з яких усі приголосні глухі: **(1 б)**
 - А хвостик, куліш, волошка, часник;
 - Б кошик, пекти, кішка, цвіркун;
 - В чашечка, пух, юшка, кігті;
 - Г сітка, пошта, чекати, хащі.
3. Позначте рядок слів, у вимові яких спостерігається оглушення дзвінкого приголосного: **(1 б)**
 - А луг, грибки, досягти;
 - Б зцілити, легкий, вогкість;
 - В обпиляти, град, ложка;
 - Г зуб, борідка, мороз.
4. Вкажіть рядок, в якому у всіх словах відбувається спрощення: **(1 б)**
 - А щас...ливий, зліс...ний, кількіс...ний, пристрас...ний;
 - Б вартіс...ний, радіс...ний, форпос...ний, балас...ний;
 - В совіс...ний, виїз...ний, студен...ський, хвас...ливий;
 - Г жаліс...ний, поїз...ний, тиж...невий, гігант...ський.
5. Визначте рядок, в якому в усіх словах чергування [о], [е] з [і] відбувається в корені: **(1 б)**
 - А відвертість, Петрів, слово;
 - Б камінь, мій, дохід;
 - В ковалів, устрій, радість;
 - Г вісь, шевців, особа.
6. При утворенні прикметників від назв поселень за допомогою суфікса **–ськ(ий)** відбувається чергування приголосних у всіх словах рядка: **(1 б)**
 - А Волга, Одеса, Кривий Ріг;
 - Б Шербур, Брест, Залісся;
 - В Онега, Акдаг (гора), Золотоноша;
 - Г Кременчук, Воронеж, Миколаїв.

* Завдання 7-10 мають по шість варіантів відповіді, серед яких лише три правильні варіанти. Потрібно вибрати три правильні варіанти відповіді.

7. Позначте правильні твердження. (3 б)

А У кожному зі слів *колодязь, в'юнець, щавель* літер більше, ніж звуків.

Б У кожному зі слів *здоров'я, ягідка, щеня* звуків більше, ніж букв.

В У кожному зі слів *дзеркало, розводжу, надземний* є звуки, що позначаються двома буквами.

Г У кожному зі слів *тополька, щільний, зав'язь* літер більше, ніж звуків.

Д У кожному зі слів *яблуня, полум'я, щогла* звуків більше, ніж літер.

Е У кожному зі слів *бджола, дзвінкий, раджу* є звуки, що позначаються двома буквами.

8. Позначте рядок слів, які правильно розташовані за алфавітом: (3 б)

А птах, розум, спокуса, хитрість;

Б духмяний, малий, живий, осторонь;

В колесо, мак, отвір, ствердження;

Г тістечко, трюкач, фінанси, форма;

Д мода, місто, маєток, ніч;

Е вогонь, дорога, мідний, минулий.

9. В якому рядку звуки [у]-[в] розрізняють значення слів? (3 б)

А вправа, вклад;

Б урожай, вчинок;

В вголос, увечері;

Г уміння, учення;

Д враження, вступ;

Е устав, уряд.

10. Прийменник у слід уживати в словосполученнях яких рядків? (3б)

А експонат (в, у) музеї, птах (в, у) небі, участь (в, у) форумі;

Б поїхати (в, у) відрядження, наймиліше (в, у) світі, здали (в, у) архів;

В побувати (в, у) Львові, квітник (в, у) саду, залишиться (в, у) спогадах;

Г оселя (в, у) рушниках, віра (в, у) безсмертя, вишня (в, у) цвіту;

Д прийшов (в, у) дім, прочитав (в, у) журналі, зустрілися (в, у) офісі;

Е дізнався (в, у) фахівця, книга (в, у) професора, відлитий (в, у) бронзі.

11. Це завдання складається з п'яти речень. Прочитайте текст. Виконайте подані після нього завдання. Це завдання має три правильні відповіді. До кожного рядка, позначеного буквою, потрібно дібрати речення, позначені цифрою. (3 б)

1. Воскреснемо, брати (й, і) сестри, бо земля наша хоч розіп'ята на хресті історії, але жива. 2. Воскреснемо, бо ми живемо на цій Богом даній землі, (й, і) рідне небо усміхається нам зі своєї високості. 3. Воскреснемо, бо світить нам (в, у) віки пророцтво Тараса: «Не вмирає душа наша, не вмирає воля». 4. Немає (в, у) Україні кращого неба, ніж небо твоєї малої Батьківщини. 5. А через (в, у)сю Україну, посеред щедротних степів (й, і) ланів, бандурно пливе Дніпр-Славутич – історичний символ й образ України.

А В яких реченнях слід ужити літеру у?

Б В яких реченнях слід ужити прийменник й?

12. Це завдання передбачає встановлення відповідності. До кожного рядка, позначеного цифрою, потрібно дібрати відповідник, позначений буквою. (3б)

- 1 Наголос не розрізняє значень і форм слів.
- 2 Наголос розрізняє лексичне значення слів.
- 3 Наголос розрізняє граматичне значення слів.

А Запáльний – запальні́й, розділ - розді́л;
Б за́вжди – завжді́, по́милка – помі́лка;
В зорі́ – зорі́, насі́пати – насипа́ти.

Оцінювання контрольного тесту

24-23 бали	12 б.	12-11 балів	6 б.
22-21 бали	11 б.	10-9 балів	5 б.
20-19 балів	10 б.	8-7 балів	4 б.
18-17 балів	9 б.	6-5 балів	3б.
16-15 балів	8 б.	4-3 балів	2 б.
14-13 балів	7 б.	2-1 бали	1 б.

Контрольна робота № 2

«Фонетика української літературної мови як учення про її звукову систему. Українська орфоенія як учення про систему загальноприйнятих правил української літературної вимови»

II варіант

* Завдання 1-6 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких один правильний. Потрібно вибрати правильний варіант відповіді.

1. Розділ мовознавства, що вивчає правила літературної вимови: **(1 б)**
А орфографія;
Б орфоенія;
В фонетика;
Г фонологія.
2. Позначте рядок слів, в кожному з яких усі приголосні дзвінки: **(1 б)**
А джміль, граб, їжа, дубки;
Б бджола, дружба, земелька, лимон;
В град, жоржина, волейбол, нігті;
Г боротьба, мідь, дрова, верблюду.
3. Позначте рядок слів, в кожному з яких є глухі приголосні, що вимовляються як дзвінки: **(1 б)**
А молотьба, спробувати, стверджувати;
Б хоч би, стулити, кісьба;
В ось де, вокзал, просьба;
Г якби, скиснути, скраю.
4. Вкажіть рядок, в якому у всіх словах відбувається спрощення: **(1 б)**
А швидкіс...ний, зліс...ний, ус...ний, піс...ний;
Б захис...ний, радіс...ний, контраст...ний, балас...ний;
В облас...ний, корис...ний, студен...ський, хвас...ливий;
Г якіс...ний, поїз...ний, тиж...невий, шіс...сот.
5. Визначте рядок, в якому в усіх словах і наявне у відкритому складі: **(1 б)**
А ремінець, стрілець, ніжок;
Б сморід, вівця, оберіг;
В рівень, вільний, осінь;
Г устрій, певність, кілець.
6. При утворенні іменників суфікс **-ин(а)** змінюється на **-ич-** у всіх словах рядка: **(1 б)**

- А воронезький, київський, вояцький;
- Б волоський, німецький, прилуцький;
- В орловський, болеславський, тамбовський;
- Г вінницький, турецький, донецький.

* Завдання 7-10 мають по шість варіантів відповіді, серед яких лише три правильні варіанти. Потрібно вибрати три правильні варіанти відповіді.

7. Позначте правильні твердження. (3 б)

- А Звук є найменшою неподільною одиницею мовлення.
- Б Голосні та приголосні звуки є складотворчими.
- В Слова *лук* і *люк* розрізняються тільки голосними звуками.
- Г В українській мові 38 звуків: 6 голосних і 32 приголосних.
- Д В українському алфавіті 33 літери.
- Е Голосні й приголосні звуки творяться голосом і шумом.

8. Позначте рядок слів, які правильно розташовані за алфавітом: (3 б)

- А зозуля, їжак, іній, йод;
- Б верба, гелгіт, груша, дрозд;
- В урок, форма, хребет, цукор;
- Г дерево, екран, єнот, жук;
- Д крупа, ложка, молоко, ніж;
- Е цукор, морозиво, юшка, книжка.

9. Чергування перших звуків можливе у всіх словах яких рядків? (3 б)

- А Україночка, увічливий, імення, вщухнути, уцент;
- Б взаємини, узбіччя, ураган, ідеолог, власник;
- В йти, вбрід, удосвіта, вклеєний, вчительство;
- Г вродливиця, учасник, інакший, взуття, урочище;
- Д уперше, впродовж, ймовірно, все одно, вчений;
- Е втрюх, вдосконалити, вбрання, уява, укладач.

10. чергування і – й дотримано в яких рядках? (3 б)

- А Троянди й виноград, атом і ядро, мить і вічність, сучасник і свідок;
- Б злагода і єдність, дуб і береза, гуде й шумить, Олена і Єгор;
- В тихо і тепло, мороз й сніг, графіка і орфографія, Ірина й Ярослав;
- Г правда і кривда, у книзі йдеться, прозаїки й поети, Леся і Юрій;
- Д любов й ненависть, гори й яри, гречний й привітний, день й ніч;
- Е пава й гава, ліс і степ, Клара й Яків, досвідчений вчитель.

11. Це завдання складається з п'яти речень. Прочитайте текст. Виконайте подані після нього завдання. Це завдання має три правильні відповіді. До кожного рядка, позначеного буквою, потрібно дібрати речення, позначені цифрою. (3 б)

1. Воскреснемо, брати (й, і) сестри, бо земля наша хоч розіп'ята на хресті історії, але жива. 2. Воскреснемо, бо ми живемо на цій Богом даній землі, (й, і) рідне небо усміхається нам зі своєї високості. 3. Воскреснемо, бо світить нам (в, у) віки пророцтво Тараса: «Не вмирає душа наша, не вмирає воля». 4. Немає (в, у) Україні кращого неба, ніж небо твоєї малої Батьківщини. 5. А через (в, у)сю Україну, посеред щедротних степів (й, і) ланів, бандурно пливе Дніпр-Славутич – історичний символ й образ України.

А У яких реченнях слід ужити літеру **і**?

Б У яких реченнях слід ужити прийменник **в**?

12. Це завдання передбачає встановлення відповідності. До кожного рядка, позначеного цифрою, потрібно дібрати відповідник, позначений буквою. (3 б)

1 Наголос не розрізняє значень і форм слів.

2 Наголос розрізняє лексичне значення слів.

3 Наголос розрізняє граматичне значення слів.

А За́мок – замо́к, при́клад - прикля́д;

Б но́ги – но́гі, засипа́ти - засипа́ти;

В зокре́ма – зокрема́, весня́ний - весня́ний.

Оцінювання контрольного тесту

24-23 бали	12 б.	12-11 балів	6 б.
22-21 бали	11 б.	10-9 балів	5 б.
20-19 балів	10 б.	8-7 балів	4 б.
18-17 балів	9 б.	6-5 балів	3б.
16-15 балів	8 б.	4-3 балів	2 б.
14-13 балів	7 б.	2-1 бали	1 б.

Контрольна робота № 3

«Українська графіка. Українська орфографія як учення про систему загальноприйнятих правил написання»

* Завдання 1-6 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких один правильний. Потрібно вибрати правильний варіант відповіді.

1. Історично сформована, уніфікована система правил, що визначають написання слів згідно з усталеними нормами – це... (1 б)

А орфографія;

Б орфоепія;

В фонетика;

Г фонологія.

2. Вкажіть ряд слів, написаних за морфологічним принципом написання:

(1 б)

А шостий, парубок, створити, убоztво;

Б сядь, Шіллер, пісня, хрущ;

В на річці, підживити, розумний, широчінь;

Г везти машиною, вести за руку, зеленокоса береза, студентка Береза Катерина.

3. Орфографічну помилку (велика — мала літера) допущено в словах рядка: (1 б)

А гордіїв вузол, Гордіїв комп'ютер;

Б Довженкові фільми, Довженків сад;

В Почаївська Лавра, почаївська пам'ятка;

Г Шевченківська премія, шевченківська земля.

4. Позначте рядок, в якому у всіх словах уживається подвоєння приголосних: (1 б)

А вис...ати, доніс...я, роз..найомитись, в..ижатись;

Б л..ючи, стат..ей, колос...я, від..аленість;

В священ..ий, невпізнан..ий, міськ..ом, піднесен..о;

Г стат..я, під..аш..я, картин..ий, жадан..ий.

5. Всі слова потрібно писати окремо в рядку: (1 б)

А горизонтально/вертикальний, горизонтально/опуклий, горизонтально/спрямований, горизонтально/неоднорідний;

Б історико/архівний, історико/правовий, історико/художній, історико/мемуарний;

В суспільно/корисний, суспільно/небезпечний, суспільно/необхідний, суспільно/значущий;

Г курортно/готельний, курортно/оздоровчий, курортно/туристичний, курортно/лікувальний.

6. Всі слова правильно перенесено в рядку: (1 б)

А багатог-ранний, товарис-тво, М. Т.–Рильський, мал-ьований;

Б пейд-жер, козац-тво, 1657-км, під-'яремний;

В під-заголовок, пере-дзвін, пі-джак, пей-джер;

Г космод-ром, убоз-тво, под-звонити, сход-ження.

* Завдання 7-10 мають по шість варіантів відповіді, серед яких лише три правильні варіанти. Потрібно вибрати три правильні варіанти відповіді.

7. Замість пропусків слід писати **и** в усіх словах рядка: (2 б)

А Ц..церон, міт..нг, віз..т, єг..птянин;

Б Д..зель, д..зель, гастр..т, дж..гіт;

В през..дент, автор..тарний, д..р..гент, аж..отаж.

Г рас..зм, тер..кон, д..с..міляція, ас..гнація;

Д д..фузія, муніц..пальний, інд..катор, д..ференціяція;

Е д..аметр, картр..дж, фінанс..ст, с..гналізація.

8. З великої літери потрібно писати лише перше слово власної назви в рядку: (2 б)

А (С/с)трасний (Т/т)иждень, (Ч/ч)умацький (Ш/ш)лях;

Б (С/с)вято (І/і)вана (К/к)упала, (А/а)кадемія (М/м)истецтв (У/у)країни;

В (Д/д)руга (С/с)вітова (В/в)ійна, (М/м)узей (Н/н)ародної (А/а)рхітектури і (П/п)обуту;

Г (У/у)каз (П/п)резидента (У/у)країни, (К/к)аннський (К/к)інофестиваль;

Д (П/п)анамський (П/п)ерешийок, (Т/т)имчасовий (У/у)ряд;

Е (Н/н)ародний (Р/р)ух (У/у)країни, (Н/н)аціональний (Б/б)анк (У/у)країни.

9. Позначте два рядки, у яких допущено помилки у вживанні подвоєних приголосних в іншомовних словах. (2 б)

А Бароко, білль, долар, піца;

Б вілла, ванна, бравісимо, тераса;

В голандський, тона, маса, Таллін;

Г будизм, групето, колектив, імміграція;

Д комісія, Калькутта, клас, тераса;

Е яффський, асоціація, ілюзія, нетто.

10. Всі слова потрібно писати зі знаком м'якшення в рядку: (2 б)

- А Монгол..ці, їдален.., брен..кіт, дон..ка;
- Б т..мяний, винос..ся, матр..ошка, пужал..це;
- В пужал..но, ден..щик, ковз..кий, португал..ці;
- Г іспан..ці, жас..кий, шіст..десят, пан..цир;
- Д брин..чати, дон..чин, держал..це, т..охкати;
- Е Гор..кий, бліц.., вчит..ся, дон..ка.

11. З апострофом потрібно писати всі слова рядка: (2 б)

- А К...янті, миш..як, інтерв..ю, бар..єр;
- Б він..єтка, бул..йон, В..юртемберг, к..вет;
- В п..юпітр, Севіл..я, ф..зеляж, Барб..юс;
- Г ін...єкція, кон..юктура, диз..юнкція, суб..єктивність;
- Д н..юанс, м..юзикл, к..юрі, грав..юра;
- Е граф..є, б..юро, д..юраль, б..летень.

12. Всі слова потрібно писати через дефіс у рядку: (2 б)

- А науково/виробничий, науково/дослідний, науково/освітній, науково/популярний;
- Б науково/теоретичний, науково/технічний, науково/розроблений, науково/пізнавальний;
- В науково/доведений, науково/допоміжний, науково/фантастичний, науково/обґрунтований;
- Г економіко-юридичний, вельми/шановний, соціально/правовий, вузько/спеціальний;
- Д вище/згаданий, нижче/підписаний, свіжо/зрубаний, ново/утворений;
- Е підзолисто/болотний, всесвітньо/історичний, м'ясо/вовняний, воєнно/стратегічний.

13. Пояснити орфограми в поданих словах: *хтозна-як, барабанищик, торф'яний*. (3 б)

14. У чому полягає відмінність між подвоєнням і подовженням приголосних? Поясніть на конкретних прикладах? (3 б)

Оцінювання контрольного тесту

24-23 бали	12 б.	12-11 балів	6 б.
22-21 бали	11 б.	10-9 балів	5 б.
20-19 балів	10 б.	8-7 балів	4 б.
18-17 балів	9 б.	6-5 балів	3б.
16-15 балів	8 б.	4-3 балів	2 б.
14-13 балів	7 б.	2-1 бали	1 б.

Контрольна робота № 4

«Лексикологія української мови як учення про лексичний склад»

* Завдання 1-6 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких один правильний. Потрібно вибрати правильний варіант відповіді.

1. Лексикологія - це... (1 б)

А розділ мовознавства, який займається теоретичною проблемою укладання словників, збиранням, упорядкуванням та описом словникового матеріалу;

Б розділ мовознавчої науки, який вивчає словниковий склад мови і слово як його основну одиницю;

В розділ мовознавства, в якому вивчається звуковий склад мови;

Г розділ мовознавчої науки, який вивчає лексично неподільні сполучення слів.

2. Всі слова в рядку є багатозначними: (1 б)

А блакитний, актуальний, волошка, капелюх;

Б господар, лист, ярий, камінь;

В допитливий, затирати, лимон, келих;

Г ложа, майдан, формулювати, кільце.

3. Знайти метонімію в поданих реченнях: (1 б)

А Розсерджений Сергій Михайлович з образою в серці вигукнув: «Ноги

моєї там більше не буде!»

Б Я дивлюся на сизий від роси городець, на розпатлані дерева саду, на віхті туману, на ледь-ледь окреслені стріхи, прислухаюсь до всього, але село мовчить.

В Ми просто йшли: у нас нема зерна неправди за собою.

Г Стояла я і слухала весну, Весна мені багато говорила.

4. Знайти синекдоху в поданих реченнях: (1 б)

А Золото в її вухах виблискувало на сонці та не давало спокою дама на балу.

Б Вітер з гаєм розмовляє, шепче з осокою.

В Від сорому Оленка й на очі не появлялася довгий час.

Г На уроках української літератури ми прочитали Франка.

5. Знайти метафору в поданих реченнях: (1 б)

А Крізь пилюку, по багнюці, в холод і завію прийде чистою до тебе біла моя мрія.

Б Ще можу чаркою почастувати. Випий на здоров'я!

В Стара, необачна голово... Схаменись!

Г Сам народний бас, що сидів попереду, теж вибіг на сцену, трохи проспівав.

6. Стилiстично забарвлене слово вжито в реченнi: (1 б)

А Я вмикав фари мотоцикла, до нас миттю зліталися комарі.

Б Я розплющив очі – і потемки не впізнав дівчину.

В Нареготавшись до несхочу, хлопчаки бігли геть, а Маринка лишилася.

Г Задача з двома велосипедистами розв'язалася дуже просто.

7. Омонiми входять до складу словосполучень рядка: (1 б)

А легкий птах – легкий шелест, відкрити ворота – відкрити збори;

Б гострий кут – тупий кут, важка робота – легка робота;

В величезний дуб – гігантський дуб, хоробрий воїн – сміливий воїн;

Г доконаний вид – красивий вид, ручний годинник – ручний голуб.

8. Синонімічний ряд становлять слова рядка: (1 б)

А оголошувати, оповіщати, обнародувати, оглядати;

Б порядок, лад, упорядкованість, організованість;

В роздоріжжя, розпуття, перехрестя, роздолля;

Г серйозний, вдумливий, небезпечний, поважний.

9. Знайдіть речення, у якому антоніми подано в складі оксюморона: (1 б)

А Я піду за волю проти рабства, я виступлю за правду проти вас!

Б Ситий голодного не розуміє.

В Гукала тиша рупором перонним.

Г Мудрий не все скаже, що знає, а дурний не все знає, що каже.

* Завдання 10-12 мають по шість варіантів відповіді, серед яких лише два правильні варіанти. Потрібно вибрати два правильні варіанти відповіді.

10. Всі слова є власне українськими в рядках (2 б):

А врата, добродушний, офіцер, благодать;

Б екзамен, урядник, благочестивий, істина;

В вареник, оберемок, рушник, хист;

Г галявина, линути, передчасно, ворожнеча;

Д кавун, либонь, благо, візерунок;

Е мерщій, лексика, базар, кмітливий.

11. Визначте рядки, в яких усі слова є старослов'янiзмами (2 б):

А дьоготь, рудник, блазень, повидло;

Б град, єдиноборство, предтеча, роботящий;

В кремезний, вибалок, мрія, очолити;

Г старезний, довжелезний, жонатий, чоло;

Д страждущий, гординя, премудрий, злорадство;

Е бусурман, республіка, тенор, фініш.

12. Позначте рядок, у якому всі слова запозичені (2 б):

А борошно, шахта, майстер, чабан;

Б ланцюг, кран, верстат, фігура;

В соблаговолити, благодать, жертвоприношення, длань;

Г жнива, досконалість, віхола, глузувати;

Д громада, захарашувати, бруднити, завзяття;

Е лекція, конспект, орден, костюм.

13. Установіть відповідність між словами і лексичним значенням їх.
(4 б)

Слова

1. лікарня́ний

2. лі́карський

3. лі́карський

4. лікува́льний

Лексичне значення слів

А пов'язаний з лікуванням

Б стосується ліків

В стосується лікарні

Г використовують для профілактики

Г стосується лікаря і його діяльності

14. Дати визначення, що таке пароніми. Поясніть різницю в значенні поданих слів і введіть їх у речення: *дефективний – дефектний, хворий – хворобливий.* (5 б)

Оцінювання контрольного тесту

24-23 бали	12 б.	12-11 балів	6 б.
22-21 бали	11 б.	10-9 балів	5 б.
20-19 балів	10 б.	8-7 балів	4 б.
18-17 балів	9 б.	6-5 балів	3 б.
16-15 балів	8 б.	4-3 балів	2 б.
14-13 балів	7 б.	2-1 бали	1 б.

Контрольна робота № 5

«Лексика української мови за сферою її використання, стилістичною диференціацією»

- Завдання 1-6 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких один правильний. Потрібно вибрати правильний варіант відповіді

1. За сферами вживання словниковий склад української мови поділяється на: **(1 б)**

- А власне українську і запозичену;
- Б стилістично нейтральну і стилістично забарвлену;
- В загальноновживану і запозичену;
- Г загальноновживану і спеціальну лексику.

2. Вкажіть рядок, в якому всі слова – загальноновживані: **(1 б)**

- А яблуня, жито, черевики, добрий;
- Б характер, горобець, підмет, земля;
- В доля, чепіга, писати педрада;
- Г один, жати, азот, електрика.

3. Пуризм – це... **(1 б)**

А слово, запозичене українською мовою для позначення реалій життя іншого народу чи країни;

Б вияв надмірного очищення мови від неологізмів, просторічних, діалектних, іншомовних елементів з метою збереження самобутності національної мови;

В слова на позначення традиційних форм побуту, звичаїв, обрядів;

Г слова, що позбавляють образності, емоційності та індивідуальності стилю, надають йому нейтрального, офіційного та шаблонного значення.

4. Позначте рядок, в якому всі слова є екзотизмами: **(1 б)**

- А тягунець, хитник, летовище, неділка;
- Б трембіта, покуть, вареники, кутя;
- В формуляр, вищезазначений, розпорядження, заактовано;
- Г аул, саке, ханума, кімоно.

5. Розділ мовознавства, що вивчає історію виникнення розвитку власних імен у літературній мові та діалектах: **(1 б)**

- А ономастика;
- Б топоніміка;
- В етимологія;
- Г етнографія.

6. Позначте речення із неологізмом: (1 б)

А А невістка змотала починки, полічила чисниці та пасма, скинула півмоток з мотовила й сховала у свою скриню.

Б Листопадово день до грудей припав – і кленово мені, й калиново.

В Воскресни, мамо! І вернись в світлицю-хату; опочий, бо ти аж надто вже втомилась, гріхи синові несучи...

Г Міцне листя на старому дубові, мов дзвінкі дукати в намисті.

- Завдання 7-10 мають по шість варіантів відповіді, серед яких лише два правильні варіанти. Потрібно вибрати дві правильні відповіді.

7. Позначте речення, в яких наявні діалектизми: (2 б)

А Коло брами стояла сторожка для вартового, помальована білими й чорними смугами.

Б Приємлю спориш придорожній, і білу ромашкуприємлю, і сиву грозу, що росте громокроною в землю.

В Багато небесної сходить краси на кичері ліси, на наші ліси...

Г Піднесу свою молодість яру, як бартку.

Д Сосни стояли тихі, мовчазні, ніби неживі, а берізки й дубки перешіптувалися листом.

Е І густо-джмелиним роєм гугнів в огудинні-натинні вітер.

8. Позначте речення, в яких наявні професійні слова: (2 б)

А О тій порі у груди космодрому гарячий струмінь пружно вдарив з дюзів.

Б Що з того, що осіннім чарам прийде кінець?

В Ходіть, професоре, до лісу, він теж відкриє вам дива... Можливо, сарна чи лисиця рудим нейтрино промайнуть...

Г Так це нас козаки, мабуть, убрали в шори?

Д Не забуваються слова: лікнеп, і комнезам, і змичка. Ні, це не просто давня звичка, - епоха в слові ожива.

Е З подри, де сохнуть великі круглі буханці будзу, повіває на ватага вітер, але не може прогнати зі стаї запаху вугляр, сиру і овечої вовни.

9. Зазначити рядки, в яких усі слова архаїзми: (2 б)

А ратний, місяць-білогривець, уста, ланіти;

Б зріти, вия, перст, шуйця;

В аршин, сотник, чоло, град;

Г левада, партизан, скло, лічба;

Д аз, мисліте, легінь, бадьо;

Е стезя, десниця, глаголити, рамена.

10. Зазначити рядки, в яких усі слова є історизмами: (2 б)

- А чекіст, генетика, колонія, профілактика;
- Б меншовик, радгосп, сталеваріння, семафор;
- В маржинка, шкет, кошовий, стахановець;
- Г аршин, хорунжий, супутник, сотник;
- Д очіпок, земський, волость, кунтуш;
- Е жовтень, трудовень, свитка, чолобитна.

11. У «Словарі української мови», укладеному Б. Грінченком, містяться незвичні, на перший погляд, незрозумілі слова: *милода́н*, *вірня́нка*, *звізда́р*, *вінчатонько*, *білозі́р*. Спробуйте пояснити їх значення. (5 б)

12. Обґрунтувати питання «Сленгізми в нашому мовленні», висловлюючи «за» і «проти». (5 б)

Оцінювання контрольного тесту

24-23 бали	12 б.	12-11 балів	6 б.
22-21 бали	11 б.	10-9 балів	5 б.
20-19 балів	10 б.	8-7 балів	4 б.
18-17 балів	9 б.	6-5 балів	3 б.
16-15 балів	8 б.	4-3 балів	2 б.
14-13 балів	7 б.	2-1 бали	1 б.

Контрольна робота № 6

«Фразеологія як розділ мовознавства. Українська лексикографія як розділ мовознавства про укладання словників»

- Завдання 1-8 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких один правильний. Потрібно вибрати правильний варіант відповіді.

1. Вкажіть ряд, в якому всі словосполучення є фразеологізмами: **(1 б)**
А набити гулю, товкти просо в ступі, каша з молоком, відкрита каструля;
Б ні риба, ні м'ясо, гнути кирпичу, білий папір, кров з молоком;
В гнути залізо, дати хліба, відкрита душа, водити за руку;
Г відкрита душа, набити руку, товкти воду в ступі, водити за носа.

2. Вкажіть ряд, в якому подано ідіоми (фразеологічні зрощення): **(1 б)**
А з пустого в порожнє, обоє рябоє, накивати п'ятами, кури не клюють;
Б пекти раків, дати гарбуза, розбити глека, собаку з'їсти;
В кидати іскру в порох, тільки курява встала, очі розбігаються, як кіт наплакав;
Г обдерти як липку, ханьки м'яти, пройшов Крим і Рим, не сунути носа.

3. Вкажіть ряд, в якому подано фразеологічні єдності: **(1 б)**
А виляти хвостом, як Пилип з конопель, стригти по спині, хоч кіл на голові теши;
Б за розум братися, малиновий дзвін, купатися як вареник у сметані, колупати піч;
В дихати на ладан, прикусити язика, порошу не нюхати, біла ворона;
Г білий як смерть, намотати на вус, сушити зуби, дамоклів меч.

4. Вкажіть ряд, в якому подано фразеологічні сполучення: **(1 б)**
А бувати в бувальцях, купити kota в мішку, серед зими льоду не випросиш, виляти хвостом;
Б насупити брови, покласти край, жаль бере, брати участь;
В іти світ за очі, наріжний камінь, позичити в Сірка очей, вивести на чисту воду;
Г пасти задніх, яблуку ніде впасти, передати куті меду, море по коліна.

5. Вкажіть, які фразеологізми синонімічні виразу «бити байдики»:
(16)
- А зуби їсти, ловити ворон, влипнути в халепу;
 - Б ловити гав, давати горобцям дулі, годувати баглаї;
 - В купатися в золоті, справляти смішки, ловити гав;
 - Г держати хвіст бубликом, мозолити руки, гнути кирпу.
6. Вкажіть, який із фразеологізмів антонімічний виразу «опускати руки»:
(1 б)
- А держати хвіст бубликом;
 - Б змішатися з болотом;
 - В влипнути в халепу;
 - Г грати першу скрипку.
7. Як називається словник, в якому описуються не слова як одиниці лексичного складу мови, а наводяться відомості про позначувані ними предмети і явища в найширшому розумінні?
(1 б)
- А тлумачний словник;
 - Б етимологічний словник;
 - В орфографічний словник;
 - Г енциклопедичний словник.
8. Вкажіть перший друкований словник:
(1 б)
- А «Словарь української мови» Б. Грінченка;
 - Б «Лексис» Л. Зизанія;
 - В «Лексисъ» Амфілохія;
 - Г «Лексикон» П. Беринди.
- * Завдання 9-10 мають по шість варіантів відповіді, серед яких лише два правильні варіанти. Потрібно вибрати два правильні варіанти відповіді.
9. Синонімічними є фразеологічні звороти:
(2 б)
- А білими нитками шитий, як по маслу;
 - Б і води не замутиє, хоч у вухо вбгай;
 - В потрапити на слизьке, накрити мокрим рядном;
 - Г бентежити кров, не чути землі під собою;
 - Д вести вперед, пати задніх;
 - Е кури не клюють, не варить баняк.

10. Вкажіть, в яких рядках неправильно визначено значення фразеологічних зворотів: (2 б)

А *надути губи* – сильно образитись на когось;

Б *опустити на землю* – приземлити когось, змусити відчувати реальність;

В *рильце в пушку* – привітна, лагідна людина;

Г *зуби точити* – непокоїтися через гнітючі роздуми;

Д *стріляний горобець* – про людину, яка багато зазнала в житті;

Е *крутитися як білка в колесі* – бути постійно зайнятим.

11. Встановіть фразеологізми за ключовими словами, поясніть їх значення. (2 б)

Ключові слова: *Валаамова, Пегас*.

12. Сполучіть слова лівої і правої колонок, утворивши фразеологізми. Поясніть їх значення та походження. ЗХ одним фразеологізмом складіть і запишіть речення. (4 б)

Гіппократова	бочка
Діогенова	праця
сізіфова	п'ята
оливкова	клятва
ахіллесова	гілка

13. Напишіть твір-мініатюру, що розкриває значення крилатого вислову «*Найбільша розкіш на світі – це розкіш людського спілкування*». (А. де Сент-Екзюпері) (6 б)

Оцінювання контрольного тесту

24-23 бали	12 б.	12-11 балів	6 б.
22-21 бали	11 б.	10-9 балів	5 б.
20-19 балів	10 б.	8-7 балів	4 б.
18-17 балів	9 б.	6-5 балів	3 б.
16-15 балів	8 б.	4-3 балів	2 б.
14-13 балів	7 б.	2-1 бали	1 б.

Контрольна робота №7
***«Морфеміка та словотвір української мови
як учення про будову й творення слів»***

* Завдання 1-6 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких один правильний. Потрібно вибрати правильний варіант відповіді.

1. Вкажіть рядок спільнокореневих слів: **(1 б)**
А блакитний, блакитнуватий, блакить;
Б блакитний, блакитніє, блакитного;
В блакитний, блакитнуватий, блакитноокий;
Г блакитний, блакитні, блакитного.

2. Визначте, в якому рядку правильно вказано твірну основу до поданого слова: **(1 б)**
А ніч - нічник;
Б ходити - хід;
В жити - прожиток;
Г вчити - вчителька.

3. Визначте рядок, в якому в усіх словах відбулися історичні зміни в морфемній структурі слова: спрощення **(1 б)**
А порошок, обруч, вікно;
Б хитрий, закон, землям;
В трамвай, анархія, випадок;
Г рукам, біженець, ведеш.

4. Визначте рядок, в якому в усіх словах відбулися історичні зміни в морфемній структурі слова: перерозклад **(1 б)**
А порошок, обруч, вікно;
Б хитрий, закон, землям;
В трамвай, анархія, випадок;
Г рукам, біженець, ведеш.

5. Визначте рядок, в якому в усіх словах відбулися історичні зміни в морфемній структурі слова: ускладнення **(1 б)**
А порошок, обруч, вікно;
Б хитрий, закон, землям;
В трамвай, анархія, випадок;
Г рукам, біженець, ведеш.

6. Визначте слово, в якому є закінчення (1 б)

- А повернувши;
- Б розливаючись;
- В розпучливо;
- Г нетрі.

* Завдання 7-10 мають по шість варіантів відповіді, серед яких лише три правильні варіанти. Потрібно вибрати три правильні варіанти відповіді.

7. Вкажіть рядки, в яких правильно утворено назви осіб за національністю і територіальною ознакою: (1,5 б)

- А Польща – поляк, полька/полячка;
- Б Китай – китаєць, китайка;
- В Луцьк – лунчинян, лунчинянка;
- Г Камчатка – камчадал, камчадалка;
- Д Харків - харківець, харківка;
- Е Венгрія – венгерець, венгерка.

8. Вкажіть рядки, в яких правильно утворено присвійні прикметники від основ іменників: (1,5 б)

- А Олег - Олежин;
- Б Назар - Назарів;
- В Віталій – Віталин;
- Г Наталка - Наталчин;
- Д Івась – Івасів;
- Е Микита - Микитів.

9. Вкажіть рядки, в яких правильно утворено відносні прикметники від географічних назв: (1,5 б)

- А Велика Лепетиха – великолепетиський;
- Б Бахмач – бахмаський;
- В Чортотлик - чортотлиський;
- Г Вороніж - вороніжський;
- Д Луцьк - луцький;
- Е Білосток - білостоцький.

10. Вкажіть рядки, в яких правильно записані складні й складноскорочені слова: (1,5 б)

А екс-президент, матч-турнір, світловолодікування;

Б військовополонений, Мін'юст, чотирьохелементний;

В військовозобов'язаний, макроклімат, прес-аташе;

Г хімікотехнологічний, п'ятимільйонний, альфа-залізо;

Д хіміо-терапевтичний, медико-санітарний, східно-український;

Е народно-поетичний, вищезазначений, суспільно шкідливий.

11. Виконайте морфемний та словотвірний розбір слів за схемою:

1) аналізоване слово;

2) твірна основа;

3) словотворчий засіб;

4) спосіб словотворення. (6 б)

Причорноморський, добродій, сизокрилець.

12. Напишіть невеликий твір-опис на тему: «Лісова дивина», вживаючи слова, утворені різними способами. (6 б)

Оцінювання контрольного тесту

24-23 бали	12 б.	12-11 балів	6 б.
22-21 бали	11 б.	10-9 балів	5 б.
20-19 балів	10 б.	8-7 балів	4 б.
18-17 балів	9 б.	6-5 балів	3б.
16-15 балів	8 б.	4-3 балів	2 б.
14-13 балів	7 б.	2-1 бали	1 б.

Контрольна робота № 8

«Українська морфологія як розділ мовознавства про частини мови: іменник, прикметник, займенник»

- Завдання 1-6 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише одна правильна.

1. Визначте рядок, в якому всі іменники у формі родового відмінка однини мають закінчення *-а, (-я)*: **(1 б)**

- А текст, пісок, Київ, Кривий Ріг;
- Б рід, вид, склад, спосіб;
- В табулятор, таймер, тангенс, тиждень;
- Г футбол, біг, коридор, живопис.

2. Визначте рядок, в якому всі іменники є незмінюваними: **(1 б)**

- А хор, телеграма, матір, граматики;
- Б МВС, турне, Дурново, завбази;
- В радість, квасолиння, сопілка, кепі;
- Г пенальті, ворона, милосердя, кіннота.

3. Визначте рядок, в якому всі прикметники належать до розряду якісних: **(1 б)**

- А ведмежа голова, вишневий сік, заяча душа;
- Б Довженкові фільми, учнівський білет, вовчий апетит;
- В воляча сила, вишневий садок, лебедина пісня;
- Г звірячий погляд, бузковий колір, ведмежа послуга.

4. Визначте рядок, в якому всі прикметники творять ступені порівняння від інших основ: **(1 б)**

- А босий, тонесенький, розумний, гарячий;
- Б дорогий, предобрий, знайомий, веселий;
- В величезний, струмисто-запашний, зрячий, сліпий;
- Г мудрий, швидкий, красивий, солодкий.

5. Визначте рядок, в якому всі займенники належать до розряду означальних: **(1 б)**

- А сам, інший, самий, кожний;
- Б цей, такий, стільки, той;
- В нікотрий, ніякий, ніщо, ніскільки;
- Г котрий, скільки, який, чий.

6. Явище прономіналізації полягає в тому, що... (1 б)

А при взаємодії звуків однієї групи один із них втрачає яку-небудь спільну ознаку;

Б такий процес, коли членована на морфемі основа перетворюється на нечленовану;

В окремі слова можуть втрачати своє конкретне значення предметності, ознаки або кількості і набувати узагальненої вказівки на предмети чи ознаки;

Г це тип перенесення назви частини на назву цілого, і навпаки.

- Завдання 7-10 мають по шість варіантів відповіді, серед яких лише три правильні варіанти.

7. Вкажіть рядки, в яких в усіх іменниках правильно вжито родову форму. (3 б)

А викладач фізики, бухгалтер фірми, НАН оголосила, учитель школи;

Б крихітне колібрі, лаборантка відділу, гарячий какао, професорка Юрчишина;

В лейтенант Галина Петренко, австралійське кенгуру, різнобарвний метелик, довгошия жирафа;

Г широка путь, далекий Сибір, невимовний біль, високий насип;

Д кумедний поні, великий Тбілісі, трамвайне депо, Миколаївський райвно;

Е відоме Огайо, швидкоплинне Колорадо, програний парі, біла кашне.

8. Вкажіть рядки, в яких правильно записано власні назви у формі кличного відмінка: (3 б)

А Андрію Семеновичу, Маріє Федірівна, Тамаро В'ячеславівна;

Б Стефане Мирославовичу, Ігорє Олексійовичу, Сергію Мечиславовичу;

В Юрію Васильовичу, Едуарде Пилиповичу, Любове Панасівно;

Г Поліно Петрівно, Лідіє Олексіївно, Тимуре Васильовичу;

Д Світлана Єгорівна, Алло Євгеніївна, Івану Демидовичу;

Е Дмитро Ферापонтовиче, В'ячеславе Леопольдовиче, Яна Миколаївна.

9. Позначте рядки, в яких складні прикметники пишуться через дефіс: (3 б)

А східно/український, життє/здатний, чотири/кутний, хіміко/терапевтичний;

Б термо/гідро/динамічний, напів/свідомий, дво/мільонний, україно/мовний;

В народно/пісенний, зерно/збиральний, військово/полонений, зовнішньо/торгівельний;

Г хіміко/технологічний, військово/стратегічний, військово/лікарський, південно/західний;

Д опукло/ввігнутий, кисло/солодкий, політико/економічний, військово/спортивний;

Е механіко/математичний, соціал/демократичний, квадратно/гніздовий, партійно/політичний.

10. Вкажіть рядки, в яких усі займенники написано правильно: (3 б)

А ніхто, абихто, хтось, якийсь;

Б що-небудь, казнащо, хтознащо, казнахто;

В аби з ким, в нікого, з казна-ким, хтозна-який;

Г хтозна-з-ким, аби-де, хто-небудь, будьчий;

Д з нічим, ні з чим, декотрий, абищо;

Е ні для чого, ані-хто, чий-небудь, ні-до-кого.

11. Встановіть відповідність між іменниками та відмінами, до яких вони належать: (2 б)

А мати, сміливість, скрижаль	1 I відміна
Б старець, ставлення, спогад	2 II відміна
В сім'я, галчєня, курча	3 III відміна
Г суддя, стежина, лівша	4 IV відміна

12. Напишіть твір-мініатюру «А вже весна, а вже красна...», використовуючи виражальні можливості іменника, прикметника та займенника. (4 б)

Оцінювання контрольного тесту

24-23 бали	12 б.	12-11 балів	6 б.
22-21 бали	11 б.	10-9 балів	5 б.
20-19 балів	10 б.	8-7 балів	4 б.
18-17 балів	9 б.	6-5 балів	3 б.
16-15 балів	8 б.	4-3 балів	2 б.
14-13 балів	7 б.	2-1 бали	1 б.

Контрольна робота № 9

« Українська морфологія як розділ мовознавства про частини мови: числівник, дієслово, прислівник, службові частини мови»

- Завдання 1-6 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише одна правильна відповідь. Виберіть правильний варіант відповіді.

1. Вкажіть рядок, в якому в усіх числівниках відмінюється обидві частини: **(1 б)**

- А двісті, сімдесят, триста, чотириста;
- Б двісті, триста, чотириста, сімсот;
- В сімдесят, вісімдесят, шістдесят, п'ятдесят;
- Г вісімдесят, вісімсот, чотириста, сімдесят.

2. Вкажіть рядок, в якому всі дієслова перехідні: **(1 б)**

- А умиватися ввечері, опустився вечір, упав на землю, котить полем;
- Б дивитись на дівчину, потрапила з України, ходити по землі, не любить Батьківщину;
- В зачиняти двері, подарувати їй, допомогти другові, засоромився перед нею;
- Г не купив зошит, випив чаю, написав твір, обробляти дерево.

3. В якому реченні неправильно виділено дієприкметниковий зворот: **(1 б)**

- А Гори, осріблені місяцем, блищать.
- Б Осріблені місяцем, гори блищать.
- В Гори блищать, осріблені місяцем.
- Г Блищать осріблені місяцем гори.

4. Дієприслівники доконаного виду утворюються за допомогою суфіксів: **(1 б)**

- А –учи (-ючи), -ачи (-ячи);
- Б –ши, -вши;
- В –анн, -янн;
- Г –уч, -ач, -л.

5. Вкажіть, в якому реченні подано зв'язку: **(1 б)**

- А Хвилюються лани золотії, здається, без краю.
- Б Здрастуй, земле улюблена, рідна, я прийшов уклонитись.
- В Хороше думати, що колись тебе хто-небудь згадає.
- Г Я був готов за стіни ті вмирати.

6. Вкажіть речення, в якому вжито вигук: (1 б)

А На добраніч вам, ниви, й тобі, зозуле!

Б Хай шалені гудуть над планетою весни, хай трава гнеться вгору крізь листя старе...

В Народ мій є! Народ мій завжди буде!

Г Сумління зрушить з місця навіть камінь.

- Завдання 7-10 мають по шість варіантів відповіді, серед яких лише три правильні варіанти. Виберіть три варіанти відповіді.

7. Вкажіть рядки, в яких всі прислівники пишуться через дефіс: (3 б)

А кінець(кінцем), ні(звідки), сам(на)сам, ані(де);

Б по(латині), якось(то), як(не)як, на(гора);

В по(новому), по(королівськи), будь(як), будь(що)будь;

Г хтоза(де), казна(як), куди(таки), віч(на)віч);

Д на(троє), по(українському), з(дня)на(день), рік(у)рік;

Е по(волі), за(одно), у(продовж), обі(руч).

8. Вкажіть речення, в яких вжиті прийменники пишуться разом: (3 б)

А По той бік затоки вигинається *в(по)довж* берега рядок вогнів рибальського селища.

Б *По(під)* вікнами загупало.

В З лави, *(з)поміж* студентського гурту, звівся на ноги стрункий юнак.

Г Чорна хмара нависла *(наді)мною*.

Д *(В)супереч* сказаному, Сергій все ж таки прийшов на зустріч.

Е *(Із)за* гори, *(із)за* лісу вітерець повіває...

9. Вкажіть речення, в яких вжито сполучники підрядності. (3 б)

А Не знала ні свят, ні буднів, у неділю, зачинившись у хаті, пряла, *або* латала, *або* шила.

Б Очевидно, заночуємо тут, *бо* швидко поночіє.

В *То* наближаючись, *то* віддаляючись, але не стихаючи зовсім, гуркотіло два трактори в полі.

Г *Як* прийде туга, пізнаєш друга.

Д Доведеться починати заново, *оскільки* відповідь не сходиться.

Е Татарські погроми зменшили нашу літературну продукцію, *проте* спинити її не змогли.

10. Вкажіть речення, в яких вжито формотворчі частки: (3 б)

А Може б, хто послухав казки! Ось послухайте, панове!

Б Тільки в праці життя і краса.

В Голос криниці – чого ж ти замовк?

Г Хай буде мир у всьому світі!

Д Найкраще і найприємніше йому було з мамою.

Е Книга в щасті прикрашає, а в нещасті утішає.

11. Виконайте морфологічний розбір виділеного слова. (2 б)

Світ, який народив і виплекав дух Івана Франка, не вмістити в національні межі, але багатюче світло, різнорідне вогневіння вселюдської культури й філософської мислі, що вливаються в невмирущу плоть генія, надаючи йому особливої міцності й принади, підпорядковане силі його серця, енергії ядра, а серце франкового духу – то невгасна жменя ковальського вогню з батьківської кузні.

12. Написати твір-мініатюру «Українська мова – мова солов'їна», використовуючи вигуки та частки. (4 б)

Оцінювання контрольного тесту

24-23 бали	12 б.	12-11 балів	6 б.
22-21 бали	11 б.	10-9 балів	5 б.
20-19 балів	10 б.	8-7 балів	4 б.
18-17 балів	9 б.	6-5 балів	3б.
16-15 балів	8 б.	4-3 балів	2 б.
14-13 балів	7 б.	2-1 бали	1 б.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

ПЕРЕВІРКИ ЗАНЬ

З УКРАЇНСЬКОЇ

ЛІТЕРАТУРИ

Контрольна робота № 1

«Українська проза 70-90-х років XIX ст. Творчість І. Нечуя-Левицького»

І варіант

І рівень

1. І.Нечуй-Левицький походить із родини: **(1 б)**

- А священика;
- Б міщанина;
- В селянина;
- Г кріпака.

2. За яких обставин Лаврін познайомився із Мелашкою («Кайдашева сім'я»)? **(1 б)**

- А коли їхав до млина;
- Б прийшов на гулянку в село дівчини;
- В випадково побачив її в Семигорах;
- Г чув про неї і розшукав спеціально.

3. В яку пору року влаштував князь Єремія своїм гостям зимове полювання («Князь Єремія Вишневецький»)? **(1 б)**

- А взимку, на Різдво;
- Б весною, на Великдень;
- В влітку, на Зелені свята;
- Г влітку, на Спасівку.

II рівень

Дайте розгорнуту відповідь.

1. Що таке літературний процес? **(1 б)**
2. Дайте визначення повісті як літературного жанру. **(1 б)**
3. Назвіть основні проблеми повісті «Кайдашева сім'я». **(1 б)**

III рівень

Виконайте одне із завдань. **(2 б)**

1. Складіть план характеристики образу Єремії Вишневецького («Князь Єремія Вишневецький»).
2. Дайте коротку характеристику зображення традицій народного побуту й моралі в повісті «Кайдашева сім'я».

IV рівень

Напишіть твір-мініатюру на одну з тем: **(4 б)**

1. Що потрібно, аби не стати Кайдашами? (за повістю «Кайдашева сім'я»).
2. Образи дідів-запорожців Метходя Кандзьоби та Пархома Запалихати – образи героїв, які взяли вину за повстання на себе (за повістю «Князь Єремія Вишневецький»).

Контрольна робота № 1

«Українська проза 70-90-х років XIX ст. Творчість І. Нечуя-Левицького»

II варіант

I рівень

1. Справжнє прізвище І. Нечуя-Левицького: (1 б)

- А Нечуй;
- Б Левицький;
- В Нечуй-Левицький;
- Г Баштовий.

2. Чим займалася Мелашка, залишившись у Києві («Кайдашева сім'я»)?

(1 б)

- А Стала черницею;
- Б допомагала проскурниці;
- В почала жебракувати;
- Г потрапила в лікарню.

3. Де познайомився князь Єремія із козачкою Теодозею Світайлихою («Князь Єремія Вишневецький»)? (1 б)

- А Побачив її серед своєї замкової челяді;
- Б на вулиці міста;
- В на хрестинах;
- Г її привезла із собою Гризельда.

II рівень

Дайте розгорнуту відповідь.

1. Що таке літературознавство? (1 б)

2. Дайте визначення соціально-побутової повісті як літературного жанру. (1 б)

3. Визначте тему повісті «Кайдашева сім'я». (1 б)

III рівень

Виконайте одне із завдань. (2 б)

1. Складіть план характеристики образу Марусі Кайдашихи («Кайдашева сім'я»).

2. Коротко розкажіть про колоритність мови персонажів повісті «Кайдашева сім'я».

IV рівень

Напишіть твір-мініатюру на одну з тем: (4 б)

1. «Історія Кайдашів – це історія їх моральної катастрофи» (за повістю «Кайдашева сім'я»).
2. «Проблема честі і зради в повісті І. Нечуя-Левицького «Князь Єремія Вишневецький».

Контрольна робота № 1

«Українська проза 70-90-х років XIX ст. Творчість І. Нечуя-Левицького»

III варіант

I рівень

1. «Всеохоплюючим оком України» І. Нечуя-Левицького назвав: **(1 б)**
А П. Грабовський;
Б І. Франко;
В М. Коцюбинський;
Г О. Білецький.
2. За яких обставин помер Омелько Кайдаш («Кайдашева сім'я»)? **(1 б)**
А Отруївся неякісним алкоголем;
Б збожеволів від приступів «білої гарячки»;
В втопився в неглибокій воді;
Г помер природною смертю.
3. Які події змусили князя Єремію відправити дружину з сином із замка («Князь Єремія Вишневецький»)? **(1 б)**
А Розбійницькі напади;
Б замах на його життя;
В війна Хмельницького;
Г пошесть.

II рівень

Дайте розгорнуту відповідь.

1. Назвіть відомих українських літературознавців. **(1 б)**
2. Дайте визначення історичної повісті як літературного жанру. **(1 б)**
3. Визначте проблеми повісті «Князь Єремія Вишневецький». **(1 б)**

III рівень

Виконайте одне із завдань. **(2 б)**

1. Складіть план характеристики образу Мотрі («Кайдашева сім'я»).
2. Дайте коротку характеристику змалювання картини життя і національно-визвольної боротьби козацтва України XVII ст. («Князь Єремія Вишневецький»).

IV рівень

Напишіть твір-мініатюру на одну з тем: **(4 б)**

1. «Українська нація збереже себе в родині» (за повістю «Кайдашева сім'я»).
2. «Відповідальність кожної людини за долю нації» (за повістю «Князь Єремія Вишневецький»).

Контрольна робота № 2
«Українська проза 70-90-х років XIX ст.
Творчість П. Мирного, Б. Грінченка»

I варіант

I рівень

1. Панас Мирний — це літературний псевдонім: **(1 б)**
А Панаса Яковича Рудченка;
Б Івана Яковича Рудченка;
В Якова Панасовича Рудченка;
Г Івана Яковича Мирного.
2. Б. Грінченка *«робітником без одпочинку»* назвав: **(1 б)**
А Т. Шевченко;
Б Є. Гребінка;
В І. Франко;
Г М. Чернявський.
3. Коли вперше був надрукований роман *«Хіба ревуть воли, як ясла повні?»*? **(1 б)**
А в 1905 році;
Б в 1880 році;
В в 1875 році;
Г в 1928 році.

II рівень

1. Про кого з героїв твору *«Хіба ревуть воли, як ясла повні?»* йдеться у цитаті: *«Глибоко запали вони в його гаряче серце, а в душі підіймали хвилю горою — з самого споду до верху... Як рій той гули в дитячій голівоньці; як завірюха, круtilись, вихорились...»*? **(1б)**
А Грицька;
Б Максима;
В Чіпку;
Г Івана.
2. Яку звістку зустріла Мотря такими словами *«Краще б мені, сину, в домовині лежати, ніж таку чутку чути!»*? **(1 б)**
А Втрату землі;
Б одруження Чіпки;
В вигнання Чіпки з наймів;
Г злочин Чіпки.

3. З якого твору Б. Грінченка взято уривок? *«Хоч у недолі й нещасті звікуєм – Долю онукам дамо! Ми на роботу на світ народились, Ми для борні живемо!»*? (1 б)

- А «До праці»;
- Б «Смутні картини»;
- В «Каторжна»;
- Г «Дзвоник».

Шрівень

Виконайте завдання.

1. Розкажіть історію написання роману «Хіба ревуть воли, як ясла повні?». (1,5 б)
2. На прикладі оповідання Б. Грінченка «Дзвоник» доведіть слушність думки про те, що дитина повинна вчитися рідною мовою. (1,5 б)

IV рівень

Дайте відповідь на одне з питань: (3 б)

1. Чіпка Варениченко — злочинець чи бунтар?
2. Який комплекс проблем порушує Б. Грінченко в оповіданні «Каторжна»?

Контрольна робота № 2 ***«Українська проза 70-90-х років XIX ст.*** ***Творчість П. Мирного, Б. Грінченка»***

II варіант

I рівень

1. Панас Мирний народився: (1 б)
 - А 13 вересня 1872 року;
 - Б 13 травня 1849 року;
 - В 17 травня 1869 року;
 - Г 13 травня 1846 року.
2. Кого з героїв твору «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» підлеглі боялися, а проте слухали? (1 б)
 - А Пана Польського;
 - Б Максима;
 - В Чіпку;
 - Г Остапа.

3. З якого твору Б. Грінченка взято уривок? *«Убогії ниви, убогії села, Убогий, обшарпаний люд, - Смутні картини, смутні-невеселі, А інших не знайдеш ти тут»?* (1 б)

А «До праці»;

Б «Смутні картини»;

В «Каторжна»;

Г «Дзвоник».

II рівень

1. Хто з героїв роману *«Хіба ревуть воли, як ясла повні?»* *«...поніс у серці гірке почуття ненависті на долю, що поділила людей на хазяїна і робітника»* ? (1 б)

А Мирон Гудзь;

Б Чіпка Варениченко;

В Грицько Супруненко;

Г дід Улас.

2. *«...І кожного ранку й вечора виходила з хати жінка, трохи згорблена, з веселим поглядом в очах. Хутко вона бігла до ожереду соломи, що стояв на вгороді, хутко набирала повне рядно й несла через силу в хату. То була...»:* (1 б)

А Галя;

Б Мотря;

В Явдоха;

Г Оришка.

3. До кого пішла Христя у найми (роман «Повія») відробити борг за батька? (1 б)

А Рубця;

Б Колісника;

В Загнибіди;

Г Проценка.

III рівень

Виконайте завдання.

1. Розкрийте особливості композиції роману *«Хіба ревуть воли, як ясла повні?»* (1,5 б)

2. Назвіть риси екзистенціалізму в оповіданні Б. Грінченка *«Каторжна»*. (1,5 б)

IV рівень

Дайте відповідь на одне з питань: (3 б)

1. Кого з героїв роману *«Хіба ревуть воли, як ясла повні?»* я вибрав би у друзі й чому?

2. Чому Б. Грінченка літературознавці вважають справжнім Вартовим українства й національної ідеї?

Контрольна робота № 2
«Українська проза 70-90-х років ХІХ ст.
Творчість П. Мирного, Б. Грінченка»

ІІІ варіант

І рівень

1. Панас Мирний народився у: (1 б)
А Миргороді;
Б Гадячі;
В Прилуках;
Г Полтаві.
2. Панорамне життя українського села упродовж кількох поколінь постає з твору: (1 б)
А «Повія»;
Б «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»;
В «Лимерівна»;
Г «Лихо давнє і сьогочаснє».
3. Хто з письменників назвав Панаса Мирного «першим симфоністом української прози»? (1 б)
А Іван Франко;
Б Михайло Коцюбинський;
В Іван Рудченко;
Г Олесь Гончар.

ІІ рівень

1. Кому з героїв твору «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» належать слова: «...Ще ми мало робили, ще з нас мало сліз та крові точили... хай ще два роки поточать!»? (1б)
А Мотрі;
Б бабі Оришці;
В Чіпці;
Г діду-пастуху.
2. Хто з героїв роману «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» і про кого сказав: «Вона така добра, така добра, як рідна мати!»?(1 б)
А Мотря про Явдоху;
Б Галя про Мотрю;
В Явдоха про Мотрю;
Г Христя про Мотрю.
3. Хто закликав Чіпку кинути нічні розбої? (1 б)
А Явдоха;
Б баба Оришка;
В Христя;
Г Мотря.

III рівень

Виконайте завдання.

1. Розкрийте проблематику роману «Хіба ревуть воли, як ясла повні?». (1,5 б)
2. Яку роль відіграє в оповіданні Б. Грінченка «Дзвоник» символ дзвоника? (1,5 б)

IV рівень

Дайте відповідь на одне з питань: (3 б)

1. Мої роздуми над долею Чіпки.
2. Чого навчає гіркий досвід Христі Притики з роману П. Мирного «Повія»?

Контрольна робота № 2
«Українська проза 70-90-х років XIX ст.
Творчість П. Мирного, Б. Грінченка»

IV варіант

I рівень

1. Панас Мирний народився у сім'ї: (1 б)
А сільського священика;
Б селянина-кріпака;
В бухгалтера повітового скарбництва;
Г поміщика.
2. Кріпосницький характер «селянської реформи» викривається у: (1б)
А повісті «Лихі люди»;
Б романі «Повія»;
В п'єсі «Лимерівна»;
Г новелі «Лови».
3. Яку іншу назву дали автори роману «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» (1 б)
А «Лихі люди»;
Б «Голодна воля»;
В «Пропаша сила»;
Г «Лихий попутав».

II рівень

1. Про кого з героїв твору «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» йдеться у цитаті: «*І стали вони між людьми поважними хазяїнами, чесними, робочими людьми, добрими сусідами, надивовижу парюю...*»?

(1 б)

- А Мотрю й Остапа;
- Б Христю і Грицька;
- В Галю і Чіпку;
- Г Явдоху і Максима.

2. Хто з героїв твору «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» «...увесь би цей світ викопонив, а виростив новий...»? (1 б)

- А Грицько;
- Б Максим;
- В Шовкун;
- Г Чіпка.

3. Хто з героїв роману «Повія» ненавидів Христю й хотів вижити її з села? (1 б)

- А Федір Супруненко;
- Б Грицько Супруненко;
- В Загнибіда;
- Г Довбня.

III рівень

Дайте відповіді на питання.

1. Як ви розумієте назву роману «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»? (1,5 б)

2. Які засоби творення характеру використовує Б. Грінченко, моделюючи образ Докії («Каторжна»). (1,5 б)

IV рівень

Дайте відповідь на одне з питань: (3 б)

1. Ваші враження, коли вже перегорнута остання сторінка роману «Хіба ревуть воли, як ясла повні?».

2. Хто чи що змогло б допомогти Христі Притиці змінити своє життя (за романом П. Мирного «Повія»)?

Контрольна робота № 3
«Українська драматургія і театр 70-90-х років XIX ст.
Творчість І. Карпенка-Карого, М. Старицького»

І варіант

І рівень

1. Кого з названих нижче митців не можна назвати драматургом? (1 б)

А Г. Квітку-Основ'яненка;

Б М. Старицького;

В Г. Сковороду;

Г І. Тобілевича.

2. Кому належать слова «*Сцена – мій кумир, театр – священний храм для мене!*»? (1 б)

А І. Франку;

Б І. Карпенко-Карому;

В М. Кропивницькому;

Г М. Старицькому.

3. Прообразом головної героїні у п'єсі «Талан» була: (1 б)

А М. Лужицька;

Б М. Садовська-Барілотті;

В М. Заньковецька;

Г Г. Затиркевич-Карпинська.

II рівень

Дайте розгорнуту відповідь.

1. Розкрийте поняття «корифеї». Назвати корифеїв українського театру II половини XIX ст. (1 б)

2. Назвіть основні ознаки драматичного твору. (1 б)

3. Чому І. Франко назвав М. Старицького справжнім продовжувачем традицій Т. Шевченка? (1 б)

III рівень

Виконайте ідейно-художній аналіз поезії М. Старицького «Виклик», визначте віршовий розмір за поданим уривком: (2 б)

Небо незміряне всипане зорями, -

Що то за Божа краса!

Перлами ясними он, під тополями,

Грає краплиста роса.

IV рівень

Напишіть твір-мініатюру на одну з тем: (4 б)

1. «Дворянство як міф про краще життя» (за п'єсою «Мартин Боруля І. Карпенка-Карого).

2. «Злободенність проблем, порушених у драматургії М. Старицького».

Контрольна робота № 3
«Українська драматургія і театр 70-90-х років XIX ст.
Творчість І. Карпенка-Карого, М. Старицького»

II варіант

I рівень

1. Першу професійну театральну трупу створив восени 1882 року в Єлисаветграді: **(1 б)**
 - А М. Кропивницький;
 - Б М. Старицький;
 - В П. Саксаганський;
 - Г І. Тобілевич.
2. «Мартин Боруля» І. Карпенка-Карого – це: **(1 б)**
 - А комедія;
 - Б трагедія;
 - В драма;
 - Г трагікомедія.
3. У жанрі історичної повісті написано твір М. Старицького: **(1 б)**
 - А «Не судилось»;
 - Б «Оборона Буші»;
 - В «Гетьман»;
 - Г «Останні орли».

II рівень

Дайте розгорнуту відповідь.

1. Назвіть жанри драматичного роду літератури. **(1 б)**
2. У чому комізм головного персонажа і тих ситуацій, в які він потрапляє? (І. Карпенко-Карий «Мартин Боруля») **(1 б)**
3. Поясніть інтерес М. Старицького до проблеми мистецького життя свого часу. **(1 б)**

III рівень

Виконайте ідейно-художній аналіз поезії М. Старицького «До молоді», визначте віршовий розмір за поданим уривком: **(2 б)**

*Не забувайте рідних хат,
Де лихо гіршає щоднини...
Не можна гаяти й хвилини,
Поки ще стогне менший брат.*

IV рівень

Напишіть твір-мініатюру на одну з тем: **(4 б)**

1. «Спорідненість п'єси І. Карпенка-Карого «Мартин Боруля» з комедією Ж.-Б. Мольєра «Міщанин-шляхтич».
2. «Шлях помсти й крові як трагічна сторінка в житті українського й польського народів» (за твором М. Старицького «Оборона Буші»).

Контрольна робота № 3
«Українська драматургія і театр 70-90-х років ХІХ ст.
Творчість І. Карпенка-Карого, М. Старицького»

ІІІ варіант

І рівень

1. Хто з названих нижче драматургів був також і поетом? (1 б)
А М. Кропивницький;
Б М. Старицький;
В П. Саксаганський;
Г І. Тобілевич.
2. «Сава Чалий» І. Карпенка-Карого – це: (1 б)
А комедія;
Б трагедія;
В драма;
Г трагікомедія.
3. Хто підпалив підземні сховища пороху в фортеці (твір М. Старицького «Оборона Буші»?) (1 б)
А Антон Корецький;
Б Орися Завісна;
В польний гетьман Лянцкоронський;
Г сотник Завісний.

ІІ рівень

Дайте розгорнуту відповідь.

1. Назвіть основні ознаки трагедії. (1 б)
2. Яка роль відводиться наймиту Омельку в п'єсі І. Карпенка-Карого «Мартин Боруля»? (1 б)
3. Чим, на вашу думку, образ Ориси («Оборона Буші» М. Старицький) збагатив галерею жіночих образів українського письменства? (1 б)

ІІІ рівень

Виконайте ідейно-художній аналіз поезії М. Старицького «Гетьман», визначте віршовий розмір за поданим уривком: (2 б)

*Вставайте, сини мої, квіти!
Не гніть перед катом спину,-
Клянусь, - розіб'ю ваші пута,
Свої спокутую вини!*

ІV рівень

Напишіть твір-мініатюру на одну з тем: (4 б)

1. «Сава Чалий як історичний діяч та уособлення трагічної самотності неординарної особистості» (за п'єсою І. Карпенка-Карого «Сава Чалий»).
2. «Проблема вибору між коханням, подружнім життям і сценою» (за п'єсою «Талан» М. Старицького).

Контрольна робота. № 4

«Сторінки української поезії 70-90-х років XIX ст. Творчість І. Франка»

Напишіть літературно-критичний твір-роздум на тему: (12 б)

«Воздвигне Україна свого Мойсея» (за поемою «Мойсей» І. Франка).

Контрольна робота. № 5

«Сторінки української поезії 70-90-х років XIX ст. Творчість І. Франка»

І варіант

І рівень

1. Який вірш П. Грабовського є естетичним кредо письменника? (1 б)

А «До Н.К.С.»;

Б «До Русі-України»;

В «Я не співець чудовної природи»;

Г «До матері».

2. Збірка інтимної лірики І. Франка називається: (1 б)

А «Мій Ізмарагд»;

Б «Зів'яле листя»;

В «З вершин і низин»;

Г «Давнє і нове».

3. Основна тема повісті «Перехресні стежки» І. Франка: (1 б)

А нещасливе кохання;

Б становище українського селянства;

В принадливість життя прогресивного адвоката;

Г складність життя українського чиновництва.

II рівень

Дайте розгорнуту відповідь.

1. В якому творі І. Франка порушено проблеми історичного шляху нації, визначної особистості як її провідника? (1 б)

2. Назвіть жанр твору І.Франка «Сойчине крило». (1 б)

3. Який твір покладено в основу драми І. Франка «Украдене щастя»? (1 б)

III рівень

Виконайте ідейно-художній аналіз поезії І. Франка «Декадент», визначте віршовий розмір за поданим уривком: (2 б)

Я не люблю безпредметно тужити.

Ні шуму в власних слухати вухах;

Поки живий, я хочу справді жити,

А боротьби життя мені не страх.

IV рівень

Напишіть твір-мініатюру на одну з тем: (4 б)

1. «Патріотичний пафос поеми «Мойсей» І. Франка».

2. «Проблематика повісті «Перехресні стежки» І. Франка».

Контрольна робота. № 5

«Сторінки української поезії 70-90-х років XIX ст. Творчість І. Франка»

II варіант

I рівень

1. Кого з поетів називають «українським Тютчевим», підкреслюючи цим філософську багатовимірність його художнього світу? (1 б)

А Я. Щоголева;

Б І. Манжуру;

В П. Грабовського;

Г І. Франка.

2. Збірка «З вершин і низин» відкривається поезією: (1 б)

А «Гімн» («Вічний революціонер»);

Б «Гримить!»;

В «Гімн» («Не пора...»);

Г «Веснянки».

3. Який твір І. Франка називають заповітом українському народові?(1 б)

А «Гімн» («Вічний революціонер»);

Б «Мойсей»;

В «Перехресні стежки»;

Г «Декадент».

II рівень

Дайте розгорнуту відповідь.

1. Що символізує образ дуба у вірші І. Франка «Розвивайся ти, високий дубе»? (1 б)

2. Сформулюйте тему та ідею поеми І. Франка «Мойсей». (1 б)

3. Розкрийте смисл назви драми І. Франка «Украдене щастя». (1 б)

III рівень

Виконайте ідейно-художній аналіз поезії І. Франка «Тричі мені являлася любов», визначте віршовий розмір за поданим уривком:(2 б)

Тричі мені являлася любов.

Одна несміла, як лілея біла,

З зітхання й мрій уткана, із обснов

Сріблястих, мов метелик, підлетіла.

IV рівень

Напишіть твір-мініатюру на одну з тем: (4 б)

1. «Чим повчальна історія Анни, Михайла і Миколи – героїв драми І. Франка «Украдене щастя»?

2. «Протиставлення образів Рафаловича і Стальського, зображення громадянської діяльності першого» (за повістю І. Франка «Перехресні стежки»).

Контрольна робота. № 5

«Сторінки української поезії 70-90-х років XIX ст. Творчість І. Франка»

III варіант

I рівень

1. Майстерність інтимної лірики, її мелодійність відтворена І. Манжурою в поезії: **(1 б)**

- А «З заробітків»;
- Б «На степу і у хаті»;
- В «Бурлака»;
- Г «Лелії».

2. Автобіографічні моменти, вміщені у збірці «Зів'яле листя», знаходимо в поезії: **(1 б)**

- А «Чого являєшся мені у сні...»;
- Б «Червона калино, чого в лузі гнешся?»;
- В «Ой ти, дівчино, з горіха зерня»;
- Г «Тричі мені являлася любов».

3. Кому І. Франко присвятив збірку «З вершин і низин»? **(1 б)**

- А Ц. Журовській;
- Б О. Рошкевич;
- В О. Хоружинській;
- Г Ю. Дзвонковській.

II рівень

Дайте розгорнуту відповідь.

1. Назвіть жанр поезії І. Франка «Сікстинська мадонна». **(1 б)**

2. *«Ти сліпий на очі, на вуха і на розум»* - це цитата з «Царя Едіпа» Софокла. Як ви думаєте, до якого твору І.Франка можна взяти цю цитату за епіграф? **(1 б)**

3. Поясніть смисл назви повісті І. Франка «Перехресні стежки». **(1 б)**

III рівень

Виконайте ідейно-художній аналіз поезії І. Франка «Гімн», визначте віршовий розмір за поданим уривком: **(2 б)**

*Вічний революціонер –
Дух, що тіло рве до бою,
Рве за поступ, щастя й волю, -
Він живе, він ще не вмер.*

IV рівень

Напишіть твір-мініатюру на одну з тем: **(4 б)**

1. «Трагічна доля Регіни, її нерозділеного кохання» (за повістю І. Франка «Перехресні стежки»).

2. «Хто винен у трагічній долі героїв драми І. Франка «Украдене щастя»?»

Контрольна робота № 6
«Українська література наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст.
Творчість М. Коцюбинського»

І варіант

І рівень

1. Вкажіть жанр твору «На камені»: (1 б)

- А етюд;
- Б акварель;
- В замальовка;
- Г картина.

2. Назвіть жанр пісень, які співала Марічка (про своє чисте й палке кохання, про мрії і сподівання, про довкілля і буденні справи) («Тіні забутих предків»): (1 б)

- А співомовки;
- Б колядки;
- В колискові;
- Г коломийки.

3. Проблеми людини і землі висвітлено в такому творі: (1 б)

- А «Цвіт яблуні»;
- Б «На камені»;
- В «Fata morgana»;
- Г «Intermezzo».

II рівень

Дайте розгорнуту відповідь.

1. Що означає в перекладі «Fata morgana»? (1 б)

2. Визначте ідею новели «Intermezzo». (1 б)

3. У чому полягає смисл назви повісті «Тіні забутих предків»? (1 б)

III рівень

1. Охарактеризуйте імпресіонізм як стильову течію. Назвіть представників імпресіонізму в літературі. (1 б)

2. Поясніть, яку роль відіграє природа повісті «Тіні забутих предків».

(1 б)

IV рівень

Напишіть твір-мініатюру на одну з тем: (4 б)

1. «Читаючи книгу природи» (за новелою ««Intermezzo»).

2. «Карпатські Ромео і Джульєтта» (за повістю «Тіні забутих предків»).

3. «Майстерність психологічного аналізу внутрішнього світу людини в новелі «Цвіт яблуні».

Контрольна робота № 6
«Українська література наприкінці XIX – на початку XX ст.
Творчість М. Коцюбинського»

II варіант

I рівень

1. Вкажіть жанр твору «Цвіт яблуні»: (1 б)

- А етюд;
- Б акварель;
- В замальовка;
- Г картина.

2. На якому музичному інструменті грає Іван («Тіні забутих предків»)?

(1 б)

- А Трембіті;
- Б флюярі;
- В цимбалах;
- Г дуді.

3. З якого тексту подано уривок: «*Ідуть дощі. Холодні осінні тумани клубочать угорі і спускають на землю мокрі коси. Пливе у сірій безвісті нудьга, пливе безнадія, і стиха хлипає сум*»? (1 б)

- А «Цвіт яблуні»;
- Б «На камені»;
- В «Fata morgana»;
- Г «Intermezzo».

II рівень

Дайте розгорнуту відповідь.

1. Що означає в перекладі «intermezzo»? (1 б)
2. Визначте ідею новели «Цвіт яблуні». (1 б)
3. Назвіть прізвище режисера, який екранізував повість «Тіні забутих предків». (1 б)

III рівень

3. Дайте визначення поняття «новела». Доведіть, що «Intermezzo» - новела. (1 б)
4. Охарактеризуйте мовний колорит повісті «Тіні забутих предків». (1 б)

IV рівень

Напишіть твір-мініатюру на одну з тем: (4 б)

1. «Про що співав жайворонок?» (за новелою ««Intermezzo»»)
2. «Дихання Карпатських гір» (за повістю «Тіні забутих предків»).
3. «Майстерність художньої деталі й зорових образів у новелі «На камені».

Контрольна робота № 7
«Українська література наприкінці XIX – на початку XX ст.
Творчість О. Кобилянської, В. Стефаника»

I варіант

I рівень

1. Хто з українських письменників назвав О. Кобилянську «тишиною трояндою в саду української літератури»? (1 б)

А М. Старицький;

Б М. Кропивницький;

В І. Тобілевич;

Г І. Франко.

2. Майстерне змалювання картин природи, виступ на її захист подано в новелі: (1 б)

А «Битва» О. Кобилянської;

Б «Valse melancholique» О. Кобилянської;

В «Камінний хрест» В. Стефаника;

Г «Марія» В. Стефаника.

3. Олена Ляуфлер – героїня твору О. Кобилянської: (1 б)

А «Valse melancholique»;

Б «В неділю рано зілля копала»;

В «Людина»;

Г «Царівна».

II рівень

Дайте розгорнуту відповідь.

1. Дайте визначення поняття «експресіонізм», назвати його представника в українській літературі. (1 б)

2. З якою біблійною історією пов'язана повість О. Кобилянської «Земля»? (1 б)

3. Назвіть проблеми, які порушено в новелі «Камінний хрест» В. Стефаника. (1 б)

III рівень

Охарактеризуйте образи повісті О. Кобилянської «Земля», довівши тезу «Михайло і Сава – протилежні психологічні типи». (2 б)

IV рівень

Напишіть твір-мініатюру на одну з тем: (4 б)

1. «Трагічна історія Федорчуків – новітня інтерпретація християнського мотиву братовбивства» (за повістю О. Кобилянської «Земля»).

2. Показ внутрішнього світу людини в новелі «Новина» В. Стефаника.

Контрольна робота № 7
«Українська література наприкінці XIX – на початку XX ст.
Творчість О. Кобилянської, В. Стефаника»

II варіант

I рівень

1. «Покутська трійця» - це: **(1 б)**
А В. Стефаник, І. Франко, П. Грабовський;
Б В. Стефаник, М. Коцюбинський, М. Черемшина;
В В. Стефаник, І. Франко, М. Коцюбинський;
Г В. Стефаник, Л. Мартович, М. Черемшина.
2. Образи нових жінок-інтелектуалок зображено в новелі: **(1 б)**
А «Битва» О. Кобилянської;
Б «Valse melancholique» О. Кобилянської;
В «Камінний хрест» В. Стефаника;
Г «Марія» В. Стефаника.
3. Наталка Верковичівна – героїня твору О. Кобилянської: **(1 б)**
А «Valse melancholique»;
Б «В неділю рано зілля копала»;
В «Людина»;
Г «Царівна».

II рівень

Дайте розгорнуту відповідь.

1. Дайте визначення поняття «неоромантизм», назвати його представника в українській літературі. **(1 б)**
2. Поясніть назву новели В. Стефаника «Камінний хрест». **(1 б)**
3. Назвіть проблеми, які порушено в повісті О. Кобилянська «Земля». **(1 б)**

III рівень

Охарактеризуйте образи повісті О. Кобилянської «Земля», довівши тезу «Марійка та Івоніка – утілення цінностей народної моралі». **(2 б)**

IV рівень

Напишіть твір-мініатюру на одну з тем: **(4 б)**

1. «Модерністська проблема сакрально-містичного зв'язку людини із землею» (за повістю О. Кобилянської «Земля»).
2. «Камінний хрест – уособлення долі людини» (за новелою В. Стефаника «камінний хрест»).

Контрольна робота № 7
«Українська література наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст.
Творчість О. Кобилянської, В. Стефаника»

ІІІ варіант

І рівень

1. Хто сказав про В. Стефаника «*Се найвищий триумф поетичної техніки*»?

(1 б)

А М. Коцюбинський;

Б І. Франко;

В О. Кобилянська;

Г Л. Українка

2. Майстерне зображення внутрішнього світу матері-патріотки подано в новелі: **(1 б)**

А «Битва» О. Кобилянської;

Б «Valse melancholique» О. Кобилянської;

В «Камінний хрест» В. Стефаника;

Г «Марія» В. Стефаника.

3. Туркиня (Тетяна) – героїня твору О. Кобилянської: **(1 б)**

А «Valse melancholique»;

Б «В неділю рано зілля копала»;

В «Людина»;

Г «Царівна».

ІІ рівень

Дайте розгорнуту відповідь.

1. Дайте визначення поняття «поезія в прозі», наведіть приклад такого твору. **(1 б)**

2. В основі якого твору О. Кобилянської лежить народна пісня? **(1б)**

3. Назвіть проблеми, які порушено в новелі «Новина» В. Стефаника.

(1 б)

ІІІ рівень

Охарактеризуйте образи повісті О. Кобилянської «Земля», довівши тезу «Сава і Рахіра – уособлення духовної деградації». **(2 б)**

ІV рівень

Напишіть твір-мініатюру на одну з тем: **(4 б)**

1. «Трагедія шляхетної, чутливої душі в жорстоких обставинах тогочасного сільського життя (образ Анни) (за повістю О. Кобилянської «Земля»).

2. «Людська доля Марії – один із коренів могутнього дерева, ім'я якому – народ» (за новелою В. Стефаника «Марія»).

Контрольна робота № 8
«Українська література наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст.
Творчість Л. Українки»

I варіант

I рівень

1. Вкажіть справжнє прізвище Лесі Українки. (1 б)

- А Пчілка;
- Б Драгоманова;
- В Косач;
- Г Мержинська.

2. У словах поезії «Хвиля»: *«Хвиля йде,/ вал гуде - / білий, смілий, дрібний/ нападе/ на сухеє баговиння,/ на розсипане каміння,/ стрепенеться,/ скине з себе все, що ясне,/ й гасне...»* використано: (1 б)

- А персоніфікацію;
- Б антитезу;
- В гіперболу;
- Г оксиморон.

3. Хто і кому в «Лісовій пісні» каже: *«Ну, як таки, щоб воля – та пропала? Се так колись і вітер пропаде!»?* (1 б)

- А Лукашева мати дядькові Левові;
- Б Лукаш матері;
- В Мавка Лісовику;
- Г Мавка дядькові Леву;
- Д Лукаш Мавці.

II рівень

Дайте розгорнуту відповідь.

1. Дайте визначення поняття «драма-феєрія», назвіть приклад такого твору в творчості Л. Українки. (1 б)

2. Назвіть джерела написання «Лісової пісні». (1 б)

3. Назвіть першу драматичну поему Л. Українки на українському матеріалі. (1 б)

III рівень

Виконайте ідейно-художній аналіз поезії *«Contra spem spero»*. (2 б)

IV рівень

Доведіть або спростуйте твердження: *«Мавка – це світла мрія Лукаша, зліт його творчого духу»*. (4 б)

Контрольна робота № 8
«Українська література наприкінці XIX – на початку XX ст.
Творчість Л. Українки»

II варіант

I рівень

1. Перша поетична збірка поетеси має назву: **(1 б)**

- А «Відгуки»;
- Б «На крилах пісень»;
- В «Думи і мрії»;
- Г «Камінний господар».

2. Вкажіть, яку стилістичну фігуру використала Л. Українка в словах: *«Так! Я буду крізь сльози сміятись,/ Серед лиха співати пісні,/ Без надії таки сподіватись, / Буду жити! Геть думи сумні!»?* **(1 б)**

- А уособлення;
- Б антитеза;
- В анафора;
- Г епіфора.

3. Хто і кому каже слова *«Ні! Я жива! Я буду вічно жити! Я маю в серці те, що не вмирає»?* **(1 б)**

- А мати Лукашеві;
- Б Килина Лукашеві;
- В Килина Мавці;
- Г Мавка «Тому, що в скелі сидить»;
- Д Мавка Лукашеві.

II рівень

Дайте розгорнуту відповідь.

1. Дайте визначення поняття «драматична поема», назвіть приклад такого твору в творчості Л. Українки. **(1б)**

2. Назвіть основні проблеми, порушені Л. Українкою в «Лісовій пісні». **(1 б)**

3. Назвіть драматичну поему Л. Українки, в основі сюжету якої звучить євангельський мотив учення Ісуса Христа про любов до ближнього. **(1 б)**

III рівень

Виконайте ідейно-художній аналіз поезії *«І все-таки до тебе думка лине»*. **(2 б)**

IV рівень

Напишіть есе *«Життя і мрія в згоді не бувають і вічно борються»*. **(4 б)**

Контрольна робота № 8
«Українська література наприкінці XIX – на початку XX ст.
Творчість Л. Українки»

III варіант

I рівень

1. Основою естетичної позиції Л. Українки є стильова течія: **(1 б)**
А імпресіонізм;
Б експресіонізм;
В неореалізм;
Г неоромантизм.
2. У словах з поезії «Contra spem spero»: «Я на гору круту, крем'яную/
Буду камінь важкий підіймать» постає міфологічний образ: **(1 б)**
А Прометея;
Б Геракла;
В Діогенової бочки;
Г Сізіфової праці.
3. Хто і кому каже слова «...той цвіт від папороті чарівніший – він
скарби творить, а не відкриває»? («Лісова пісня»)**(1 б)**
А Мавка Лісовику;
Б Мавка Лукашу;
В Лісовик Мавці;
Г Лукаш Мавці.

II рівень

Дайте розгорнуту відповідь.

1. Дайте визначення поняття «білий вірш», наведіть приклад твору Л. Українки, який є білим віршем. **(1 б)**
2. Що означає в перекладі з латинської «Contra spem spero»? **(1 б)**
3. Назвіть твір Л. Українки, в якому поетеса відобразила рідну їй Волинь. **(1 б)**

III рівень

Виконайте ідейно-художній аналіз поезії «I ти колись боролась, мов
Ізраїль...». **(2 б)**

IV рівень

Напишіть твір-мініатюру «Образ дядька Лева - уособлення
духовності й краси». **(4б)**

Контрольна робота № 9
«Українська література наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст.
Творчість О. Олесь, М. Вороного, В. Винниченка»

І варіант

І рівень

1. Вкажіть, хто з письменників був «ідеологом» модернізації української літератури, першим представником символізму: (1 б)

А Л. Українка;

Б М. Вороний;

В О.Олесь;

Г В. Винниченко.

2. Встановіть відповідність між уривком і назвою твору О.Олесі: (2 б)

А *І співав він пісню, пісню лебедину,*

Про озера сині, про красу степів,

Про велике сонце, про вітри і хмари,

І далеко нісся лебединий спів.

Б *О слово! Будь мечем моїм!*

Ні! Сонцем стань! Вгорі спинися,

Осяй мій край і розлетися

Дощами судними над ним.

В *Сміються, плачуть солов'ї*

І б'ють п'ясним у груди:

Цілуй, цілуй, цілуй її –

Знов молодість не буде!

Г *Одна летить, друга спиня...*

І йде між ними боротьба,

І дужчий хто – не знаю я.

1. «О слово рідне! Орле
скутий!»

2. «О, принесіть як не надію»

3. «Лебідь»

4. «Чари ночі»

5. «З журбою радість
обнялась»

II рівень Дайте розгорнуту відповідь.

1. Дайте визначення поняття «психологічна драма», наведіть приклад такого твору і його автора. (1 б)

2. Що символізує дорога в Казку в однойменному творі О. Олесі?(1б)

3. Визначте, які художні засоби використано в поданому уривку поезії «Має крилами весна/ запашна,/ Лине вся в прозорих шатах,/ У серпанках і блаватах.../ Сяє усміхом примар/ з-поза хмар,/ попелястих, пелехатих». (1 б)

III рівень

Охарактеризуйте образ Марії Ляшківської з драми В. Винниченка «Гріх». (2 б)

IV рівень

Виконайте творчу роботу (на вибір): (4 б)

1. Напишіть асоціативний етюд, викликаний певним художнім образом, на основі поезії О.Олесь або М. Вороного.

2. «Філософські проблеми життя і щастя в новелі В. Винниченка «Момент».

Контрольна робота № 9
«Українська література наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст.
Творчість О. Олеся, М. Вороного, В. Винниченка»

II варіант

I рівень

1. Вкажіть справжнє прізвище О.Олеся: (1 б)

- А Краюхін;
- Б Молодомузовець;
- В Емігрант;
- Г Кандиба.

2. Встановіть відповідність між уривком і назвою твору М. Вороного: (2 б)

А В'ються хмелем арабески,
Миготять камеї, фрески,
Гомонять-бринять пісні
Голосні

1. «Іванові Франкові»

2. «Ти не любиш мене»

І сплітаються в гротески.

3. «Інфанта»

Б У завивалі мрійно тканому

4. «Легенда»

Дрімала синя далечінь, -

І от на обрії туманному

Замиготіла ваша тінь.

5. «Блакитна Панна»

В Дівчину вродливу юнак покохав,

Дорожче від неї – у світі не мав.

Ой леле! – у світі не мав.

Г Життя брудне. Життя нікчемне

Забути і пізнати надземне,

Все неосяжне – охопити,

Незрозуміле – зрозуміти!

II рівень Дайте розгорнуту відповідь.

1. Дайте визначення поняття «символізм», наведіть приклад такого твору і його автора. (1 б)

2. Визначте тему новели В. Винниченка «Момент». (1 б)

3. Визначте, які художні засоби використано в поданому уривку поезії «З журбою радість обнялась.../ В сльозах, як жемчугах, мій сміх,/ І з дивним ранком ніч злилась,/ і як мені розняти їх?!» (1 б)

III рівень

Охарактеризуйте образ Панни з новели В. Винниченка «Момент». (2 б)

IV рівень

Виконайте творчу роботу (на вибір): (4 б)

1. Напишіть асоціативний етюд, викликаний певним художнім образом, на основі поезії О.Олеся або М. Вороного.

2. «Казка життя людства – вимисел чи реальність?» (за твором О. Олеся «По дорозі в Казку»).

ЗМІСТ

Використання тестових технологій у процесі вивчення української мови та літератури/ Вступна стаття.

Тестові завдання перевірки знань з української мови

КР № 1 «Мова як суспільне явище. Українська мова в Україні. З історії розвитку української мови. Сучасна українська літературна мова як вища форма існування національної мови»

КР № 2 «Фонетика української літературної мови як учення про її звукову систему. Українська орфоенія як учення про систему загальноприйнятих правил української літературної вимови»

КР № 3 «Українська графіка. Українська орфографія як учення про систему загальноприйнятих правил написання»

КР №4 «Лексикологія української мови як учення про лексичний склад»

КР № 5 «Лексика української мови за сферою її використання, стилістичною диференціацією»

КР № 6 «Фразеологія як розділ мовознавства. Українська лексикографія як розділ мовознавства про укладання словників»

КР № 7 «Морфеміка та словотвір української мови як учення про будову й творення слів»

КР № 8 «Українська морфологія як розділ мовознавства про частини мови: іменник, прикметник, займенник»

КР № 9 «Українська морфологія як розділ мовознавства про частини мови: числівник, дієслово, прислівник, службові частини мови»

Тестові завдання перевірки знань з української літератури

КР № 1 «Українська проза 70-90-х років XIX ст. Творчість І. Нечуя-Левицького»

КР № 2 «Українська проза 70-90-х років XIX ст. Творчість П. Мирного, Б. Грінченка»

КР № 3 «Українська драматургія і театр 70-90-х років XIX ст. Творчість І. Карпенка-Карого, М. Старицького»

КР № 4 «Сторінки української поезії 70-90-х років XIX ст. Творчість І. Франка» (літературно-критичний твір-роздум)

КР № 5 «Сторінки української поезії 70-90-х років XIX ст. Творчість І. Франка»

КР № 6 «Українська література наприкінці XIX – на початку XX ст. Творчість М. Коцюбинського»

КР № 7 «Українська література наприкінці XIX – на початку XX ст. Творчість О. Кобилянської, В. Стефаніка»

КР № 8 «Українська література наприкінці XIX – на початку XX ст. Творчість Л. Українки»

КР № 9 «Українська література наприкінці XIX – на початку XX ст. Творчість О. Олеса, М. Вороного, В. Винниченка»

ДЛЯ НОТАТОК